

REDACTIA

Arad, Deak Ferencz-u. nr 20

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Pentru România și
teritoriile dependente pe an:
40 franci.

Abonamentele nu se napotăz

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deak Ferencz-u. nr 20

INSERȚIUNILE:

de un șir garment: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrierile ne trimiteți în
primăno.

Lupta în comitate.

Azi, când scriem aceste șire, peste o sută Români fruntași, membrii ai congregațiunii comitatului Arad, sunt întruniți pentru a decide cu votul lor asupra alegerilor slujbașilor comitatensii. În alte comitate d'asemenea, fi-vor curând chemate congregațiunile pentru a deservirși același act.

După toate probabilitățile, sunt cele din urmă alegeri de felul acesta. După toate semnele, statificarea funcționarilor comitatensii este adică numai chestie de puțin timp. Un an, mult dău și se va statifica pe toată linia. Deja cassierii — *administrarea banilor comitatensii* — trec în mâinile statului. Tocmai acum se ocupă Dieta cu un proiect de lege în privința aceasta.

E îndoit de importanță deci ziua de azi la comitat.

Și cum se prezintă Români la aceste alegeri?

Ca și în trecut: uniți, solidari, înțelegși deplin în urma conferințelor prealabile ce au ținut ieri. Din punctul acesta de vedere nici n'am avea nimic de observat. De șeșase ani, de când mai ales ne-am organizat la comitat, în privința *disciplinei* n'a prea fost nimic de obiecționat. Strânși uniți în jurul fruntașilor, *membrii români aderenți ai partidului național* întotdeauna s'au prezentat compacti și deplin înțelegși în sala comitatului.

Este însă o altă chestie de discutat. Deși comitatul acesta e în majoritate covârșitoare *românească*, în sala comitatului n'avem majoritate. Este adevărat că după fiecare alegere am intrat tot mai mulți în congregație, prin abuzuri revoltătoare și mai ales prin fabricarea de *viriliști*, suntem însă puși în minoritate. Asta, se înțelege, spre răul cetățenilor din comitat, căci numai bine nu poate fi unde voința majorității nu se poate manifesta. Numai așa hoțiile nemaipomenite ale lui *Krivány* s'au putut petrece fără ca cineva să fie tras la răspundere și cu atât mai puțin sumele furate să fie luate de pe spinarea vinovaților cari n'au controlat pe marele hoț.

Suntem însă și noi vinovați dacă n'avem majoritate în congregație. Și facem această constatare în genere, nu numai cu privire la stările din comitatul Aradului, ci a Românilor peste tot. *Nu am luptat adică cu destulă vigoare*. Chiar zilelele acestea am primit informațiuni din mai multe părți ale comitatului Caraș-Severin, în care ni se vestește căderea candidaților români, în cercuri curate românești, din cauza *desinteresării* pe d'oparte a fruntașilor, pe de altă parte a *lipsei de organizare*. Teranii sunt lăsați pradă notarilor, cari îi duc ca pe niște oi la vot, pe când să fi fost numai un singur cărturar ager în cerc, care să esplice *țeranilor însămănțata alegerilor și dreptul ce-l au să voteze pe cine le place și mai pre sus de toate să-i îndemne a vota numai pe Români*, și desigur că nu era să se întâmple batocura ca cercuri românești să alegă *uremi*, chiar și Ovrei.

În viitor ar trebui deci dezvoltată o muncă mai asiduă pe acest teren. Ce autoritate putem câștiga, ce trecere putem avea și ce teamă putem inspira stăpânilor zilei, dacă noi nici în comitate nu suntem organizați ci lăsăm ca alegătorii *români* să fie unelte oarbe ale agenților maghiarisării! . . . Și cine nu înțelege, că *până ce nu suntem organizați în comitate*, zadarnic am avea pretenție d'a face așa zisa — politică mare.

În comitate să inaugurăm deci lupta energetică, aici să caute fiecare Român a se distinge. *Din jos în sus* să influințăm asupra mersului lucrurilor publice. Când fibraul va raporta vicișpanului, acesta fișpanului și așa înainte, până la ministru, că Români sunt tari, nu se lasă pradă nimănui, fără îndoială că altă considerație ni se va da.

Socotim apoi, că *din și prin* activitatea în comitate trebuie să ajungem la activitatea în vederea luptelor pentru *parlament*! Fie-care cerc electoral să fie dat în pază câte unui fruntaș mai de seamă, care ajutat de ceilalți bărbaiți cu trecere în cerc, întreaga viață publică se poate reforma, îndrumându-se pe o cale care numai la binele obșteșc poate duce.

Avem mulțumirea să putem anunța că în comitatul Aradului există în privința asta organizare, și ne place a spera, că pe urma noastră se vor porni și alte comitate, unde viața românească abea licărește.

Russu Șirianu.

Din Austria. Cercul marilor proprietari cehi a cerut primul ministru Körber, într-o consfătuire ce a avut loc în apartamentul ministerial al Reichsratului, lămuriri asupra ultimului discurs al aceluia, rostit în parlament. Tonul ridicat al discursului, sau chiar o lovitură de stat, a fost atenuat prin explicațiunile date de primul ministru. Situația, a zis primul ministru, e foarte grea; și de a cea roagă pe marii proprietari să intervină pe lângă tinerii-cehi, căci el are credință că nu e imposibilă o acțiune de cadere la învoială.

Încât privește *tariful vamal* cum și *pactul cu Ungaria*, acelea vor ajunge în discuție abea în toamna viitoare.

Pecând primul ministru Körber caută să domolească conflictele, în parlament scene de violență se repetă într'una.

"Patriotismul partidului popular". Ziarul „Egyetértés” și la fel cu din sul „Budapesti Hirlap” găsise privilegiu de a se năpusti asupra partidului popular, din incidentul alegeret congregaționale din cercul *Rozsahegy*, pentru motivul că au făcut cartel cu naționaliștii slovaci, trântind pe candidații guvernamentali.

A *pacta cu naționaliștii, natural, în înțeles șovinist, este identic cu tradarea de patrie*. Căci, *cel ce nu s'a născut jidov ori ungur și ori-care cetățean dacă nu jurd pe icoana lui Kosuth, ca pe moaște sfinte, nu poate fi decât „trădător” de patrie*.

Cu acest epitet gratifică *elșovinistii* da Egyetértés și Budapesti Hirlap pe populari. Și plebea e fanatisată în chip nenorocit!

Conferență. Duminecă după amiază, între orele 3—6, membrii români ai congregațiunii comitatensii au ținut o conferență, în care s'a decis

atitudinea, pe care au s'o observe în adunarea electorală de azi.

Membrii s'au prezentat în număr destul de mare, și anume:

M. Veliciu, Dr. N. Oncu, Dr. G. Popovici, Dr. St. C. Pop, Dr. S. Ispravnic, R. Ciorogariu, Sava Raicu, Russu Șirianu, Dr. C. Ardelean, S. Secula, protopopii G. Popovici, I. Groza și G. Telescu; Dr. I. Petran, G. Feier, Traian Vașan, Dr. Burdan, G. Serb, I. Codrean, Dr. L. Ghebeș, A. Căcinea, I. Ștefănuț, Milovan, Magier, P. Vancu, Dr. I. Rațiu, Nicola, Boscaiu, Romul Vașan, P. Truța, Dragici, Turic, Dr. Șimonca, Teran, Stanca, Olariu, Novac, C. Lazar, Micloși, Bogdan Agriș, I. Franco, A. Secula, St. Moș, I. Dan, N. Mara, V. Cherecheș, P. Moș, St. Rus, S. Moleriu, T. Brad.

Vom da în numărul de mâine o dare de seamă completă despre această conferență, în care de altfel totul s'a hotărât în bună înțelegere și s'a făcut și alegerea comitetului pe viitorii șeșase ani.

Judicatura Curiei. Sâmbătă curia a adus sentențe în afacerea alegerilor protestate dela Marghita și Szepes-Szombat. La cea dintâi a ordonat să facă anchetă un jude dela Tabla din Oradia, la cea d'a doua un jude dela Cașovia.

În privința anchetei dela Ighiu, unde a fost ales Werner, se zice că acesta va demisiona, deoarece ce nu se află înscris între alegători, deci nu era nici eligibil. . . Și Werner era deputat și în Dieta trecută! Azi Curia va dezbate asupra alegerii dela Verbo, unde s'a ales naționalistul slovac Valassek.

O grea osândă. Campbell Baunermann, conducătorul partidului liberal din Anglita, vorbind zilele acestea într'o adunare publică despre războiul din Transvaal, a zis:

„Nu mă genez ca pentru caracterizarea politică guvernului să folosesc cuvintele cele mai aspre. Ori ce războiu este lucru îngrozitor; războiul d'acum se poartă însă cu așa mijloace și în așa chip, cum n'ar fi permis să lupte un popor creștin contra altui popor creștin.”

ALTA!

În numărul nostru recent ni-am ocupat de mișcarea „patriotică” a tinerilor universitari din Budapesta, pe cari „B. Hirlap” îi îndemna să nu desarmeze lupta ci să continue cu „îndeplinirea misiunii” sale.

Se vede însă că poliția din Budapesta are alte păreri. Vireri adică la secția VII polițienească trei dintre tinerii „patrioți” cari au „manifestat” în noaptea de 10 Dec. au fost osândiți, pentru *scandal nocturn* la câte 10 coroane amendă, ear alți 7, cari au „manifestat” în noaptea de 11 c. d'asemenea au fost amendați cu aceeași sumă.

Asupra altor numeroși studenți cari au fost prinși făcând *scandal mare* se va aduce judecată azi.

„Magyarország” eată cum povestește de altfel odiscada nocturnă a „bravei” tinerimi:

„S'atunci — adică după ce tinerii au intrat în cafenea, la „Tatra” — luptătorii plății, fochiștii, chelnerii și alții au năvălit asupra tinerilor și i-au luat la bătaie, lovindu-i cu băte de fer, cu *cancinca* și daco. Ba au luat chiar și buteliile de

bere și de vin de pe mese, chibritelnițele și au lovit pe studenți, cari într'astea au fost tăvăliți pe jos. Bieții, abea au putut să scape afară, rupți, răniți, fără paltoane și fără pălării” . . .

Cu toate acestea ei nu se lasă, ci vor să continue cu demonstrațiunile contra „zengerației” lor nemțești. De, ce să le faci, dacă sunt patrioți cu nume ca Hentz, Jakab, Röck, Hoffmann, Manurich, tot de cei veniți în țeară cu Arpád . . .

ANDREIU ȘAGUNA.

Memoria marelui arhieru Andreiu Baron de Șaguna s'a sêrbat ieri în Arad poate ca nici-odată, înainte vreme, în catedrală, după sêvirișirea sînteii liturgii s'a ținut parastas, servind P. C. Sa R. Ciorogariu, asistat de preoții Dr. I. Petan I. Ștefănuț, T. Vașan, T. Bodea și de diaconii Dr. I. Suciu, Dr. Botiș și Mihulin.

Corul seminarial, ca și altă-dată, a cântat înduioșând profund.

Discursul comemorativ l-a ținut dl R. Ciorogariu. După părerea tuturor, d-sa a escelat, vorbind nu numai cu multă înțelepciune despre activitatea marelui arhieru, dar și cu multă căldură, adresându-se îndeosebi tinerimei și îndemnându-o la fapte bune pe terenul bisericesc, ca astfel să ne arătăm vrednici de memoria celui care, așa zicând, a creat biserica română națională. A fost îndeosebi interesantă vorbirea tunde a făcut o apropiere între antemergetorii lui Șaguna, dintre cari unii au luptat aici în Arad, și între marele arhieru, după-cum a făcut o asemănare și între generația trecută, care a jertfit pentru biserică, și între curentele slabe de azi, când ici-colo se arată indolență ba chiar înstrăinare pentru cele bisericești.

Seara, la 6 ore, s'a ținut sêrbare în Seminar, dată de tinerime în memoria lui Andreiu Șaguna. Sêrbarea a fost deschisă printr'o vorbire a dlui Fildan, teolog c. III., care a schițat activitatea prodigioasă a marelui arhieru. Teologii Vușcan și R. Raț au declamat, Raica și Dronca au cântat la vioară, ear corul, precum și orchestra seminaristilor au executat mai multe piese.

Sêrbarea s'a improvisat așa zicând și e *intâia* de felul acesta. În viitor tinerimea de sigur va sêrba însă tot cu mai mare solemnitate ziua marelui Andreiu.

Din Casa magnaților.

Ședința dela 14 Decembrie.

La ordinea zilei este proiectul de îndemnitare.

Contele Zichî deschide discuția, combatând proiectul. Acusă guvernul că an de an tot numai cu îndemnitare șie să guverneze. E o stare anormală aceasta. Vorbește apoi de dreptul de critică și trecând pe terenul politiceii religioase declară, că un guvern interconfesional numai atunci merită încredere, dacă cinstește credința și religioana, și își dă silința să susțină și să deștepte aceeași pietate în popor.

Oratorul nu are încredere în guvern, și de aceea nu votează proiectul.

Ernast Kelemen și baronul Polmaniczek, Géza apără proiectul, ear luand cuvântul

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

423 62—

IN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. in contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de orice fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului in toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri in cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichis, Bihor, Ciomad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

CEL MAI IEFTIN LOC de CUMPARARE a CADOURILOR de CRĂCIUN

Telefon Nr 247

Telefon Nr 247

UNDE?

La firma **HAJEK ANTAL**

Magazin de sticlărie și porțelan

Arad, strada Forray, (Curtea de sticlă.)

Obiecte decorative, precum și pentru folosire in menajul casei. Mare asortiment, foarte potrivite pentru surprinderi de Crăciun și Anul-nou, rugăm publicul să ne facă onoare a visita acest magazin.

667 1-3

Comande în provincie se execută iute și prompt.

CREMA MARGARETA

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

I frumuseței!

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect uimitor.

In câte-va zile face să dispară alunele, petele de ficat, coșii, jupuiturile, bibițele, punctele negre (comedonele) și toate afecțiunile pielii. Netezește încreșiturile și ciupiturile de vârsat (bubac), având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, carora le face pielea tină și frumoasă.

Dr. Mosengeil și Metzger, renumiți profesori, vindecă încreșiturile de pe obraji cu ajutorul masajului. Spre acest scop Crema Margareta este cea mai potrivită. Dacă se masează zilnic fața cu Crema Margareta, dispar nu numai alunele, petele de ficat, și alte necurătenții de piele, ci și încreșiturile, ciupiturile de bubac și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ in contra arștei soarelui și a vîretului. Se poate și ziua întrebuința.

Crema Margareta 1 flacon 1 coroană.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fil. 553 79—

Săpunul Margareta 70 fil.

Pasta de dinți Margareta costă 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce culoare originală părului încrunțit, 2 cor.

Blondinisarea părului de orice culoare, prin care părul primește o culoare arie, 1 și 2 cor.

Pomada tanochinică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fil. și 1 cor.

Resucitor de mustați Bahus de Vilagos, spre cultivarea mustaților, 50 și 70 fil.

CLEMENT FÖLDES

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 12.

Reprezentant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se afla de vânzare la droguerie; Brasa, Economul & Co., M. Stoinescu, I. Totza, I. Zambrescu și in en gros și detail la Frații Alcahary și la toate farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta e și următoarea epistolă:

D-lui Gutori Földes Kelemen, in Arad.

Folosesc demult Crema-Margareta. Primește simpatia mea pentru efectul bun al acestei creme.

București

Maria Ionașcu, artistă la Teatrul Național.

Ferit-vă de contrafacere!

Veritabil numai atunci dacă cutia poartă eticheta mea și marca de fabrică înregistrată!

Sanatoriu și institut de cură cu apă rece

— învâlnțat de înaltul minister de interne prin ordinațiunea Nr. 51.945, 1901. —

In toată Ungaria sudică singurul institut de cură autorizat, care iarna vară stă deschis pentru public și primește la cură bolnavii cu locuința in institut și externă. Bolnavii pot avea la dispoziție sfatul ori și cărui medic.

Mijloace de lecuire:

Baie cu lumina electrică: pentru vindecarea reumei, podagrăi, îngrășării, nevralgiilor, boalei de reumatism, boalelor de sânge și leuvenăria prin masaj. Aceste băi pot fi folosite și de cei bolnavi de primă, 15 bilete 15 fl.

Baie de cură cu apa rece: pentru sănătoși bătrâni, și vindecă boala de înăstine (m-ț), isomria, durerile de cap e. c. 15 bilete 6 fl. Abonament lunar 10 fl.

Băi de acid-carbon: pentru vindecarea boalei de inimă, boalelor femești și leucarea slabă și precum de nervositate. 15 bilete 18 florini.

Baie mare: pentru vindecarea boalelor femești, reumei, nevralgiei, înțepături, p-nira, m-ș hler etc. 15 bilete 16 fl.

Baie de apă rece electrică: Vindecă nervozitatea, dureri de nervi slăbiți, reu pește tot a sistemului nervos. 15 bilete 15 florini.

Inhalatii: scule sau cu extract de boud. După modelul celor din Rachi și hall și Gleichenberg. — in contra boalelor de plămâni și de gât. 15 bilete 9 fl.

Gimnastica-svedeză: pentru vindecarea stambărilor de scinare, înțepături musculor; pentru lecuirea slăbimii la copii anemici. Taxă lunară de la 10 fl. în sus, după gravitatea cazului de boală.

Massage: pentru vindecarea boalelor de nervi, a anemiei, a îngheșării, peste măsură și a slăbimii generale. 15 masaje 6 fl.

Massage electrice: pentru vindecarea nervozității, a durerilor de nervi și a slăbimii. 15 bilete 12 fl.

Electrosare galvanică și cu curent faradic: Bolnavii interesați pot avea la dispoziție sfatul ori și cărui medic. — O odăie (cu înăzită, luminat și serviciu) și proviziunea sau întreținerea: 85 fl. pe luna.

Medicul conducător:

D. HECHT,

Arad, Strada Zrinyi (fostă Sziget) Nr. 3 (intrare in stradă vis-à-vis de Teatrul, între prăvăliile Maresch și Szabó) Telefon 270.

541 43—

Principiu: Circulație mare pe lângă prețuri ieftine și solide

HOFFMANN SÁNDOR

Frăvălie de mode și magazin de tepich.

„La Rândunica“.

ARAD, Edificiul teatrului.

Cu 200 Coroane TROUSEAU pentru MIRESE.

	Cor.	fl.
6 cămeși decorate	21	60
6 halaturi de noapte brodate	20	40
3 fuste de desubt	13	20
6 pantaloni pentru dame	19	20
12 năfrâmi albe sau colorate	8	—
12 perechi ciorapi negri	13	20
2 garnituri de pat. frumos executate	28	—
6 fețe de perini nanching	10	60
6 ciorapi furi (lepedee)	17	20
2 preparate damast pentru 6 persoane	18	80
2 garnituri pentru cafea, colorate	9	20
12 ștergere de Zipa	12	—
12 bucați ruferie de cuină	4	80
12 „ șterguri de praf, moi deosebite	5	—
2 „ plapome de vară	8	60
Total Cor.		210
597 — 33	5	percente sconto de casa
Netto total Cor.		200

Trouseau-uri pentru mirese la comandă cu prețuri dela 200 — 2000 corcane.

Cele mai frumoase torturi și broderii asortiment bogat.

Corsete in cel mai elegant fason.

Cumpărări de ocazie: un val englezesc 17 coroane.